

Samenvatting Natuurdoelanalyse Binnenveld

Vanuit Europese afspraken, vastgelegd in de [Vogel- en Habitatrichtlijn](#), zijn Natura 2000-gebieden aangewezen die samen zorg moeten dragen voor het behoud van de biodiversiteit in de Europese Unie. Per gebied zijn specifieke natuurwaarden (habitattypen en soorten) en hierbij behorende doelstellingen vastgelegd. Het halen van de natuurdoelen, de gunstige staat van instandhouding, is een wettelijke verplichting.

In de [Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering](#) (WSN, juni 2021) staat dat het [Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering](#) (PSN) inzicht moet bieden in welke maatregelen nodig zijn om aan de doelstellingen voor de habitattypen en soorten in het gebied te voldoen, zodat we kunnen spreken van een gunstige staat van instandhouding. Om dit inzichtelijk te maken zijn, in opdracht van de provincie Utrecht, [Natuurdoelanalyses](#) (NDA's) opgesteld. In de NDA's is de huidige stand van zaken van de Natura 2000-doelstellingen voor de gebieden vastgelegd. Hierin is onderzocht hoe de natuur ervoor staat, wat de doorwerking van uitgevoerde en geplande maatregelen is op de natuurdoelstellingen en of er aanvullende maatregelen nodig zijn om de doelen te halen. Dit is gedaan op basis van de best beschikbare informatie en meest recente wetenschappelijke inzichten.

De NDA's zijn in samenspraak met de provincie, terreinbeheerders en regionale waterbeheerders tot stand gekomen. Ze vormen een belangrijk onderdeel voor het [gebiedsplan](#) dat de provincie op 1 juli 2023 zal aanbieden aan het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de gebiedsprocessen die daaruit voortvloeien. Hieronder volgt een samenvatting van de NDA voor het Natura 2000-gebied [Binnenveld](#). Voor gedetailleerde informatie wordt verwezen naar [de rapportages van de NDA's](#).

Het Binnenveld heeft meerdere Natura 2000-doelstellingen. Drie habitattypen te weten: Blauwgrasland, Overgangs- en trilvenen (trilvenen) en Veenmosrietland. En twee habitatrichtlijnsoorten, te weten: Grote modderkruiper en Geel schorpioenmos. In Europees opzicht zijn de drie habitattypen zeer zeldzaam. De habitattypen komen voor vanwege hoge grondwaterstanden met een sterk bufferend vermogen (een hoge zuurgraad). Het Binnenveld ligt in de laagte tussen de glaciale stuwwallen van de Utrechtse Heuvelrug en de Veluwe en aan weerszijde van de Grift (lokale benaming van het Valleikanaal) en tevens de provinciegrens tussen Utrecht en Gelderland. Het dal is gevormd als gletsjertongbekken en is later opgevuld met sedimenten waardoor een afwisseling van watervoerende lagen (veen- en zandlagen) en slecht doorlatende lagen (kleilagen) tot aan maaiveld zijn ontstaan. Water uit de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug stroomt naar de lage delen. Door de lage en natte ligging was het de meest ideale plek voor veengroei die voor een groot deel later weer is afgegraven. Het gebied bestaat uit de drie deelgebieden, de Bennekomse Meent, de Blauwe Hel en De Hel.

Water vanuit de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug stroomt op het moment onvoldoende in de Blauwgraslanden, Trilvenen en Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden). Dit grondwater stroomt echter grotendeels naar de Grift of naar andere drainerende watergangen. Grondwater van goede kwaliteit is zo niet langer beschikbaar en heeft een verzurende invloed op de bodem. De te lage grondwaterstanden in de zomermaanden leiden tot een versterking van die verzuring en verzuuring. Daarnaast is sprake van een te hoge stikstofdepositie en liggen de deelgebieden sterk geïsoleerd. Kleine, versnipperde populaties sterven gemakkelijk uit en vestigen zich daarna moeilijk opnieuw. In het Blauwgrasland, Trilveen en Veenmosrietland groeien exoten als Appelbes, Grote berenklaauw en Japanse duizendknoop.

De uitgevoerde en geplande maatregelen zijn bijna voldoende om de gunstige staat van instandhouding te realiseren voor de Overgangs- en trilvenen (trilvenen) en Geel schorpioenmos dat gekoppeld is aan elkaar. Geel schorpioenmos doet het goed en neemt toe. Van de Grote

modderkruiper is nog niets te zeggen omdat er te weinig informatie over is. De uitgevoerde en geplande maatregelen zijn nog onvoldoende om de gunstige staat van instandhouding te realiseren voor de Blauwgraslanden en de Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden). Hiervoor zijn aanvullende maatregelen nodig, zowel binnen als buiten het Natura 2000-gebied. Deze maatregelen zijn vooral gericht op het herstellen van het watersysteem: er moet weer meer grondwater naar het gebied stromen en het water moet hier langer worden vastgehouden. Daarnaast dient verbinding gemaakt te worden met nabij gelegen natuurgebieden om te zorgen voor een groter en niet meer versnipperd gebied. Om verzuring en verzuuring tegen te gaan moet de stikstofdepositie verlagen en mogen de grondwaterpeilen in de zomer niet te laag zijn. Exotenbeheer is een terugkerende beheerinspanning. Daarbij wordt een oproep gedaan de verschillende maatregelen goed te monitoren. Voor een volledig overzicht van de voorgestelde maatregelen wordt verwezen naar de [rapportage van de NDA](#).